

NN 79/2019 (23.8.2019.), Pravilnik o pojedinim oblicima zdravstvenih usluga koje se pružaju u djelatnosti zdravstvenog turizma te standardima i normativima za njihovo obavljanje

Ministarstvo zdravstva

1667

Na temelju članka 39. stavka 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, broj 100/18), uz prethodnu suglasnost ministra turizma, ministar zdravstva donosi

PRAVILNIK

O POJEDINIM OBLCIMA ZDRAVSTVENIH USLUGA KOJE SE PRUŽAJU U DJELATNOSTI ZDRAVSTVENOG TURIZMA TE STANDARDIMA I NORMATIVIMA ZA NJIHOVO OBAVLJANJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se oblici zdravstvenih usluga koje se pružaju u djelatnosti zdravstvenog turizma te standardi i normativi za njihovo obavljanje.

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

- 1) balneoterapija jest primjena (liječenje) prirodnih ljekovitih činitelja pod stručnim medicinskim nadzorom
- 2) helioterapija jest primjena sunčanja u svrhu liječenja
- 3) klimatski ljekoviti činitelji su prirodni ljekoviti činitelji svojstveni nekom području (aeroterapija, helioterapija i talasoterapija)
- 4) ljekovite vode su prirodne ljekovite vode dobivene iz jednog ili više izvora koje svojim kemijskim sastavom i fizikalnim svojstvima djeluju u prevenciji, liječenju i rehabilitaciji
- 5) medicinski wellness jest organizirano provođenje medicinskih i zdravstvenih programa s ciljem prevencije i ublažavanja posljedica kroničnih bolesti, očuvanja i unaprjeđenja zdravlja i kvalitete života, a provodi ga multidisciplinarni tim zdravstvenih radnika i zdravstvenih suradnika koji obvezno uključuje doktora medicine
- 6) naftalan jest vrsta nafte koja se primjenjuje u svrhu liječenja
- 7) peloidi su anorganske ili organske tvari nastale u geološkim ili geološko-biološkim procesima, koje se u prirodi nalaze u već usitnjrenom stanju ili se jednostavnom pripravom mogu dovesti u usitnjeno stanje te se koriste u obliku blatnih ili kašastih kupelji ili obloga

8) termomineralne vode su prirodne vode koje u jednoj litri sadrže više od 1 g mineralnih tvari, na izvoru imaju temperaturu višu od 20 °C i/ili neku od bioloških aktivnih tvari

9) talasoterapija podrazumijeva iskorištavanje blagotvornog učinka mora što uključuje kupanje u morskoj vodi, boravak uz more i upijanje lokalne klime (npr. salinitet u zraku i mogućnost kupanja u morskoj vodi).

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a imaju rodno značenje, odnose se jednakom na muški i ženski rod.

II. OBLICI ZDRAVSTVENIH USLUGA

Članak 4.

U djelatnosti zdravstvenog turizma pružaju se sljedeći oblici zdravstvenih usluga:

1. medicinske usluge
2. lječilišne usluge
3. usluge medicinskog wellnessa.

III. MEDICINSKE USLUGE

Članak 5.

Pod medicinskim uslugama iz članka 4. točke 1. ovoga Pravilnika smatraju se preventivni dijagnostički i terapijski postupci, postupci zdravstvene njegе te postupci medicinske rehabilitacije.

Članak 6.

Standardi i normativi za pružanje medicinskih usluga iz članka 5. ovoga Pravilnika utvrđuju se propisima kojima se uređuje obavljanje zdravstvene djelatnosti u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme u ordinacijama, zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

IV. LJEČILIŠNE USLUGE

Članak 7.

(1) Pod lječilišnim uslugama iz članka 4. točke 2. ovoga Pravilnika smatraju se usluge kojima se pomoću prirodnih ljekovitih činitelja, uz postupke fizikalne rehabilitacijske medicine provodi preventivna zdravstvena zaštita, specijalističko-konzilijska i bolnička rehabilitacija.

(2) Pod prirodnim ljekovitim činiteljima u smislu stavka 1. ovoga članka smatraju se dijelovi prirode koji povoljno djeluju na očuvanje i unapređenje zdravlja, poboljšanje kvalitete života

te sprečavanje bolesti, liječenje, oporavak i rehabilitaciju i to: termomineralne vode, morska voda, peloidi, naftalan i klima.

Članak 8.

- (1) Lječilišne usluge iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika pružaju se u lječilištima i specijalnim bolnicama koji koriste prirodne ljekovite činitelje.
- (2) Standardi i normativi za pružanje lječilišnih usluga iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika utvrđuju se propisima kojima se uređuje obavljanje zdravstvene djelatnosti u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme u tim zdravstvenim ustanovama.

Članak 9.

Lječilišne usluge iz članka 7. stavka 1. ovoga Pravilnika su lječilišne usluge koje se pružaju u:

1. toplicama
2. peloidnom lječilištu
3. talasoterapijskom lječilištu
4. klimatskom lječilištu ili
5. naftalanskom lječilištu.

Članak 10.

(1) U toplicama iz članka 9. točke 1. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje termomineralne vode čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga I. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje termomineralne vode iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba – balneolog, koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar nadležan za zdravstvo (u dalnjem tekstu: ministar).

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost termomineralne vode, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u toplicama.

Članak 11.

(1) U peloidnom lječilištu iz članka 9. točke 2. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje peloida čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga II. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje peloida iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost peloida, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u peloidnom lječilištu.

Članak 12.

(1) U talasoterapijskom lječilištu iz članka 9. točke 3. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje morske vode čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga III. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje morske vode iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost morske vode, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u talasoterapijskom lječilištu.

Članak 13.

(1) U klimatskom lječilištu iz članka 9. točke 4. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje klimatskih ljekovitih činitelja čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga IV. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje klimatskih činitelja iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost klimatskih činitelja, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u klimatskom lječilištu.

Članak 14.

(1) U naftalanskom lječilištu iz članka 9. točke 5. ovoga Pravilnika obavlja se zdravstvena djelatnost uz korištenje naftalana čija se ljekovitost na zahtjev lječilišta/specijalne bolnice utvrđuje stručnim ispitivanjem prema standardima iz Priloga V. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Stručno ispitivanje naftalana iz stavka 1. ovoga članka može obavljati pravna osoba koju za provođenje tog ispitivanja ovlašćuje ministar.

(3) Na temelju nalaza pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka kojim se utvrđuje ljekovitost naftalana, ministar rješenjem odobrava lječilištu/specijalnoj bolnici obavljanje zdravstvene djelatnosti pružanja lječilišnih usluga u naftalanskom lječilištu.

V. USLUGE MEDICINSKOG WELLNESSA

Članak 15.

Pod uslugama medicinskog wellnessa iz članka 4. točke 3. ovoga Pravilnika smatraju se usluge kojima se uz primjenu preventivnih, medicinskih, dijagnostičkih i terapijskih postupaka te postupaka zdravstvene njege i medicinske rehabilitacije provode ciljani programi za očuvanje i unaprjeđenje sveukupnog zdravlja i kvalitete života.

Članak 16.

Usluge medicinskog wellnessa mogu se pružati i u ordinacijama, zdravstvenim ustanovama i trgovačkim društvima za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Članak 17.

(1) Standardi za pružanje usluga medicinskog wellnessa tiskani su u Prilogu VI. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio.

(2) Rješenje o ispunjavanju standarda i normativa za pružanje usluga medicinskog wellnessa donosi ministar na temelju zahtjeva ordinacija, zdravstvenih ustanova ili trgovačkih društva za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

VI. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/19-02/53

Urbroj: 534-02-1-1/5-19-21

Zagreb, 6. kolovoza 2019.

Ministar

prof. dr. sc. Milan Kujundžić, dr. med., v. r.

PRILOG I.

STANDARDI ZA TERMOMINERALNE VODE

1.1. Karakterizacije prirodne ljekovite vode

Prirodne ljekovite vode razlikuju se po kemijskom sastavu prikazanom u Tablici 1.

Tablica 1: Podjela termomineralnih voda

Biološki aktivne tvari	Dominantni ionski sastav
> od 10 mg Fe/L željezovita	> od 20 mval% Na natrijeva
> od 0,7 mg As/L arsenska	> od 20 mval% K kalijeva
> od 2 F mg/L fluorna	> od 20 mval% Mg magnezijeva
> od 1 J mg/L jodna	> od 20 mval% Ca kalcijeva
> od 5 Br mg/L bromna	> od 20 mval% HCO ₃ hidrogenkarbonatna

Plinovi	> od 20 mval% Cl kloridna > od 20 mval% SO ₄ sulfatna > 240 mvala Na ili Cl – slanica ili slanjača Količina otopljenih tvari (mineralizacija)
> 1 mg/L S ²⁻ (H ₂ S) sumporna	< od 1000 mg/L nemineralne
> 1000 mg/L CO ₂ kiselica	> od 1000 mg/L mineralne
Radioaktivnost	Temperatura
> od 80 Bq/L Rn radonska	< 20°C hladna voda hladne vode
> od 3,7 Bq/L Ra radijeva	20 – 34°C hipotermna voda termalne vode 34 – 38°C izotermna voda termalne vode > 38°C hipertermna voda termalne vode

1.2. Balneološko mišljenje

Stručno ispitivanje termomineralne vode (medicinsko-balneološka procjena) provodi balneolog u balneološki ovlaštenom laboratoriju, a sadrži:

1.2.1. Opis izvora i hidrološke značajke:

- opći podaci: mjesto, izvor, vrijeme ispitivanja
- ime i adresa laboratorijski koji provodi ispitivanje
- popis dokumenata na kojima se temelji procjena
- procjena nađenih podataka i svake kontrolne analize
- glavni sastojci, osobito aktivni sastojci i fizikalne osobine
- tvari s toksičnim ili karcinogenim učinkom kada se koriste za liječenje ili stalno
- medicinska procjena higijensko-bakterioloških rezultata prirodnih ljekovitih činitelja
- usporedna procjena prirodnog ljekovitog činitelja na temelju empirijskih testova sa sličnim činiteljima iz zemlje u istom području ili iz drugog lječilišnog mjesta
- terapijska uporaba u liječenju (ovisno o principu liječenja)
- indikacije i kontraindikacije u odnosu na bolesti
- sažetak i procjena kategorije lječilišta.

1.2.2. Minimalne zahtjeve kod analize ljekovitih voda

Minimalni zahtjevi analize ljekovite vode uključuju:

Opće podatke:

- podnositelj zahtjeva analize ljekovite vode
- razlog i vrsta analize (analiza izvora ili punjenja)
- datum uzimanja probe i provjere mjesta
- ime i adresa ustanove koja je provela analizu, odnosno stručne osobe koja je provela analizu i dala mišljenje.

Tehnički opis izvora i hidrološki opis:

Označavanje mjesta uzimanja uzorka sadržava sljedeće podatke:

- vrijeme i mjesto uzimanja uzorka
- vremenske prilike na dan uzimanja uzorka sa podacima o tlaku zraka, temperaturi vode i temperaturi zraka u °C.
- opći položaj i nadmorska visina
- geografska širina i dužina, te ostala zapažanja
- kratki opis geološkog stanja
- podaci o izvoru ili bušotini (dubina, promjer bušenja, promjer i postavljenost cijevi i sl.)
- opis tehničkih postrojenja za vađenje i odvod ljekovite vode
- izljevanje, odnosno izdašnost u litrima po sekundi (artetški preljev, odnosno učinak pumpi, upijanje i razina mirne površine vode).

Balneološku analizu vode

Organoleptičko ispitivanje vode:

- sastoji se od opisa mirisa, boje i mutnoće.

Fizikalno-kemijska ispitivanja:

- temperatura vode u °C pri uzorkovanju vode
- pH vrijednost vode pri uzorkovanju vode probe pri temperaturi izvora, električna vodljivost vode kod uzimanja te probe i pri temperaturi izvora, kao i pri temperaturi od 20°C u $\mu\text{s}/\text{cm}$
- isparni ostatak pri 105°C i pri 180°C
- redoks – potencijal vode pri uzimanju uzorka

- gustoća u g/cm³
- radonska aktivnost za pri uzorkovanju u bq/l
- slobodni plinovi (kisik, dihidrogensulfid, ugljikov dioksid).

Kemijska ispitivanja:

- minimalni sadržaj kationa: natrij, kalij, amonij, magnezij, kalcij, mangan, željezo i aniona: fluorid, klorid, bromid jodid, nitriti, nitrat, sulfat, hidrogenfosfat, hidrogenkarbonat/karbonat, hidrogenslufid/sulfidbromid
- sadržaj nedisociranih tvari: silicijeva kiselina (kao H₂SiO₃) i borna kiselina (kao H₃BO₃)
- mineralizacija u mg/l, molarna koncentracija u mmol/l i ekvivalentni udjeli u mval/l i mval
- sadržaj kemijskih elemenata: ukupni organski ugljik (TOC); utrošak KMnO₄, fenolindeks kao fenol.

1.2.3. Prirodno kolebanje sastava ljekovitih voda

Kolebanje se određuje na temelju analize termomineralnih vode kojima se utvrđuje jesu li kolebanja uzrokovana individualnim ponašanjem ljekovitog izvora ili su opravdana zbog zaštite voda.

Svakih pet godina moraju se provesti ispitivanja kako bi se utvrdilo je li se sastav termomineralne vode promijenio.

Ako kolebanja ili promjene u kemijskom sastavu ili fizičkoj kakvoći prelaze uspostavljenu razinu, vlasnik ili ovlašteni korisnik termomineralnog izvora obvezan je utvrditi uzrok.

1.3. Korištenje termomineralnih voda u balneoterapiji

Korištenje termomineralnih voda u balneoterapiji treba ograničiti jednokratno u trajanju od 30 minuta, ali se može ponoviti nekoliko puta tijekom dana pod nadzorom zdravstvenih djelatnika.

1.3.1. Higijenski zahtjevi

Termomineralna voda koristi se kao ljekoviti činitelj za terapiju, vježbe i druge vrste terapije u bazonima, tuševima, kupeljima, kao i za inhalaciju te moraju biti u skladu s općim higijensko-mikrobiološkim uvjetima iz Tablice 2. ovoga Priloga.

Zatvoreni prostori u kojima se obavlja balneoterapija moraju biti pojedinačne jedinice u skladu s odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (»Narodne novine«, br. 61/11, 128/12, 124/15, 8/16 i 77/18).

Bazenski prostori u kojima se obavlja balneoterapija moraju zadovoljavati općim uvjetima iz članaka 5., 6., 7. i 12. Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih

kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (»Narodne novine«, br. 107/12 i 88/14)..

Termomineralnu vodu koja se koristi za inhalaciju potrebno je prethodno sterilizirati. Dokumentacija sadrži podatke o temperaturi sterilizacije, tlaku i vremenu trajanja sterilizacije.

1.3.1.1. Uvjeti za termomineralnu vodu

Radi osiguranja zdravlja korisnika, fizikalni, kemijski i mikrobiološki pokazatelji termomineralne vode koja se koristi za balneoterapiju moraju ispunjavati uvjete propisane u Tablici 2. ovoga Priloga.

Uzorak je zdravstveno ispravan ako vrijednosti ispitanih pokazatelja udovoljavaju uvjetima mora iz Tablice 2. ovoga Priloga.

Tablica 2. Normativi za termomineralne vode

	Bakterije	Granice ml
	Ukupne koliformne bakterije	0/100 ml
Uvjeti za termomineralnu vodu za punjenje bazena	Escherichia coli	0/100 ml
	Enterokoki	0/100 ml
	Salmonella	0/1 l
	Enterovirusi	0/10 l
	Legionella pneumophila*	0/1 l
	Broj kolonija na 37°C (nakon 48 sati (max. 100/ml))	200/ml
Bazeni/kupelji/tuš	Ukupne koliformne bakterije	0/100 ml
	Escherichia coli	0/100 ml
	enterokoki	0/100 ml
	Staphylococcus aureus	0/100 ml
	Pseudomonas aeruginosa	0/100 ml
	Legionella pneumophila*	0/1 l
	Broj kolonija na 37°C (nakon 48 sata (max. 100/ml))	0/ml
Inhalacija/irigacija	Ukupne koliformne bakterije	0/100 ml
	Escherichia coli	0/100 ml
	crijevni enterokoki	0/100 ml
	Pseudomonas aeruginosa	0/100 ml
	Legionella pneumophila*	0/1 l
Fizikalno-kemijska svojstva		
temperatura		
Amonijak		
Nitrat		
Nitrit		

miris
boja
mutnoća
pH
Svakih šest mjeseci ispituju se:
TOC*

Salinitet (samo kod slanica)*

Mangan *

* Pokazatelj se određuje dva puta godišnje.

Prilikom opravdanih sumnja, ispitivanja se mogu proširiti na dodatne pokazatelje.

1.3.1.2. Nadzor

Uzorak termomineralne vode za punjenje bazena uzorkuje se prije ulaska vode u balneoterapijski bazen jednom godišnje u sezoni rada.

Uzorak termomineralne vode u balneoterapijskom bazenu uzorkuje se dvaput mjesečno u sezoni rada.

Uzorak termomineralne vode u kupeljima i tuševima uzorkuje se jednom godišnje prije početka sezone rada.

1.3.1.3. Uvjeti održavanja

Termomineralna voda koja se koristi u balneoterapijske svrhe ne smije se dezinficirati te se ne smije ponovno koristiti.

Čistoća termomineralne vode u balneoterapijskom bazenu održava se dnevnom izmjenom (stalnim protokom) vode.

Termomineralna voda može se prilagoditi za bazensku upotrebu i ona se ne smatra pogodnom za provedbu balneoterapije te podliježe odredbama Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda.

PRILOG II.

STANDARDI ZA PELOID E

2.1. Podjela peloida po sastavu

Tablica 3. Podjela peloida prema sastavu

KEMIJSKI SASTAV

GENETSKA PODJELA	ZEMLJE	PROCES NASTAJANJA %	VLAGA U SUHOM	
			Anorganski %	Organski + isparljive tvari %
Zemljani rahli talozi	ZEMLJE MULJEVI	Razgradnja na zraku u suhom	< 10-20	92- > 99 < 1-8
	Izvorski	Razgradnja	10-50	96- > 99 < 1-4
	Morski	pretežno sa profikacijom u lužnatom	40-70	82-98 2-18
Podvodni rahli talozi	Limanski Bituminozni	30-75	67-98	2-33
	TRESET	Razgradnja	70-90	54-88 12-46
	Tresetne zemlje	humifikacijom u kiselom	70-77	52-67 33-48
	Teset		67-92	1-25 75-99

2.2. Analiza peloida

Minimalni zahtjevi analiza peloida osiguravaju pregled sastava peloida i služe kao temelj za ocjenjivanje balneološke primjene, kao i stanja skladišnih prostora.

Minimalni zahtjevi analize peloida uključuju:

Opće podatke:

- naziv i adresu ustanove odnosno odgovorne stručne osobe koja provodi ispitivanje
- datum uzimanja uzorka i terenskog nadzora nalazišta
- vremenske prilike na dan uzimanja uzoraka s podacima o temperaturi zraka u °C, tlaka zraka u hPa i relativne vlažnosti zraka u postocima
- kratki zemljopisni i geološki opis prostora sa točnim opisom mjesta uzimanja uzorka, kao i skice zemljišta
- poduzete agrotehničke mjere u neposrednoj blizini
- površinska vegetacija, karakterizacija peloida
- hidrološki podaci (npr. postojanje izvora, razina podzemne vode za vrijeme uzimanja uzorka)
- način uzimanja uzorka
- dubina sloja na kojem se uzima uzorak, kompozitni ili pojedinačni uzorak.

Organoleptička svojstva:

- boja
- miris
- konzistencija (opipljivost)
- homogenost kod prirodnog i uskladištenog peloida.

Fizikalna svojstva prirodnog i uskladištenog peloida:

- gustoća u normalnom i/ili pakiranom stanju
- pH vrijednost u prirodno vlažnom stanju i u normalnom i/ili pakiranom stanju
- vodeni kapacitet
- volumen sedimentacije
- stupanj bubrenja
- idealna koncentracija vode u mulju u postocima
- granulometrijska analiza
- specifična toplina mulja
- toplinski kapacitet
- toplinska provodljivost.

Kemijska svojstva prirodnog i uskladištenog peloida:

Rezultati se izražavaju u postocima suhe mase.

Opći sastav prirodno vlažnog peloida:

- sadržaj vode (105°C)
- suha tvar (105°C)
- anorganska žarena tvar pri 600°C .

Sastav mineralnih tvari:

- udio koji se može rastopiti u 10% solnoj kiselini
- udio koji se ne može rastopiti u 10% solnoj kiselini.

2.3.1.2. Nadzor

Mikrobiološko ispitivanje za karakterizaciju higijenskih svojstava provodi se prema potrebi i u slučaju postojanja opravdane sumnje kontaminacije.

Kontrolna analiza peloida mora se provesti najmanje jednom u pet godina.

Pored općih sastojaka sadržaja vode 105°C, mineralne tvari 600°C i gubitak pri žarenju koji se pri tome javlja potrebno je napraviti i granulometriju.

U izvješću provedene analize mora se odrediti termin za sljedeću analizu peloida.

PRILOG III.

TALASOTERAPIJSKI STANDARDI

1. Higijenski zahtjevi

Morska voda koristi se kao ljekoviti činitelj za terapiju, vježbe i druge vrste terapije u bazenima, tuševima, kupeljima, kao i za inhalaciju. Morska voda mora biti sukladna s normativima iz Tablice 4. ovoga Priloga.

Zatvoreni prostori u kojima se obavlja talasoterapija moraju biti pojedinačne jedinice sukladno odredbama Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Bazenski prostori u kojima se obavlja talasoterapija moraju ispunjavati opće uvjete iz članaka 5., 6., 7. i 12. Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda.

Morsku vodu koja se koristi za inhalaciju potrebno je prethodno sterilizirati.

Dokumentacija sadrži podatke o temperaturi, tlaku i vremenu sterilizacije.

1.2. Normativi za morskou vodu

Radi osiguranja zdravlja korisnika, fizikalni, kemijski i mikrobiološki pokazatelji morske vode koja se koristi za talasoterapiju moraju ispunjavati normative propisane u Tablici 4. ovoga Priloga.

Uzorak je zdravstveno ispravan ako vrijednosti ispitanih pokazatelja udovoljavaju normativima mora iz Tablice 4. ovoga Priloga.

Tablica 4. Normativi za morske vode

	Bakterije	Granice ml
Normativi za morskou vodu za punjenje bazena	Ukupne koliformne bakterije	<P0/100 ml
	Escherichia coli	<P/100 ml

	enterokoki	<%/100 ml
	Salmonella*	0/1 l
	Enterovirusi*	0/10 l
	Legionella pneumophila*	0/1 l
	Broj kolonija na 37°C (nakon 48 sati (max. 100/ml)	100/ml
Bazeni/kupelji/tuš	Ukupno koliformnih	<P/100 ml
	Escherichia coli	</100 ml
	Fekalni enterokok	</100 ml
	Staphylococcus aureus	0/100 ml
	Pseudomonas aeruginosa	0/100 ml
	Legionella pneumophila*	0/1 l
	Broj kolonija na 37°C (nakon 48 sati (max. 100/ml))	0/ml
Inhalacija/irigacija	Ukupno koliformnih	0/100 ml
	Escherichia coli	0/100 ml
	Fekalni streptokok	0/100 ml
	Pseudomonas aeruginosa	0/100 ml
	Legionella pneumophila*	0/1 l

Fizikalno-kemijska svojstva

temperatura

Amonijak

Nitrat

Nitrit

miris

boja

mutnoća

pH

Svakih 6 mjeseci ispituju se:

TOC*

Salinitet*

Mangan*

* Pokazatelj se određuje dva puta godišnje.

Prilikom opravdanih sumnja, ispitivanja se mogu proširiti na dodatne pokazatelje.

1.3. Nadzor

Uzorak morske vode za punjenje bazena uzorkuje se prije ulaska vode u talasoterapijski bazen.

Uzorak se testira jednom mjesečno u sezoni rada.

Uzorak morske vode u bazenu uzorkuje se dvaput mjesečno u sezoni rada.

Uzorak morske vode u kupeljima i tuševima uzorkuje se jednom godišnje prije početka sezone rada.

Ako se talasoterapija provodi na morskoj plaži, uzorak mora odgovarati Standardima za ocjenu kakvoće mora nakon svakog ispitivanja u kategoriji »izvrsna«, koji su tiskani u Prilogu I. Uredbe o kakvoći mora za kupanje (»Narodne novine«, broj 73/08).

Uzorak se testira jednom tjedno u sezoni rada.

U slučaju iznenadnog onečišćenja mora, inspektor zaštite okoliše dužan je o istome obavijestiti talasoterapijsko lječilište na predmetnom području te se talasoterapija prekida do ponovnog utvrđivanja izvrsnog stanja sukladno Prilogu I. Uredbe o kakvoći mora za kupanje.

1.4. Uvjeti održavanja

Morska voda koja se koristi u talasoterapijske svrhe ne smije se dezinficirati i ne smije se ponovno koristiti.

Čistoća morske vode u talasoterapijskom bazenu održava se dnevnom izmjenom vode.

Ako se bazenska voda dezinficira, ista se ne smatra prikladnom za provedbu talasoterapije te podliježe primjeni Pravilnika o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda.

PRILOG IV.

STANDARDI ZA KLIMATSKE LJEKOVITE ČINITELJE

Klimatsko lječilište

Prirodni ljekoviti činitelji svojstveni klimatskom lječilištu uključuju:

- promjenu klimatskog mjesta (podneblja)
- klimatske postupke
- čistoću zraka (kemijski i biološki čimbenici onečišćenja)
- sunčevu zračenje
- morske klimatske činitelje

– kraške špilje i rudnike soli koji imaju povoljan fizikalno-kemijski, biološki i psihički utjecaj na ljudski organizam.

Primjena prirodnih klimatskih ljekovitih činitelja koristi se u različitim oblicima liječenja:

- aeroterapija – prirodno liječenje doziranom primjenom čistoga zraka
- helioterapija – prirodno liječenje doziranom primjenom sunčeva zračenja
- talasoterapija – prirodno liječenje doziranom primjenom čistog zraka, sunčeva zračenja, morske vode, kao i drugih morskih (talasoterapijskih) prirodnih ljekovitih činitelja
- speleoterapija – prirodno liječenje doziranom primjenom prirodnih ljekovitih činitelja u špiljama i medicinski uređenim i akreditiranim špiljskim prostorima.

Analiza klime

Analiza klime i rezultati mjerjenja klime, kao i ocjenjivanje klime daju pregled klimatskih prilika nekog mjesta i mogućnost korištenja klime kao prirodnog ljekovitog činitelja.

Sadržaj analize klime

Analiza klime zahtjeva obilazak mjesta i mjerjenja i opažanja od strane lokalne postaje za praćenje klime minimalno tijekom dvije godine.

Utvrđivanje stanja od strane lokalne postaje obuhvaća slijedeće podatke:

- Vjetar: raspodjela smjera i brzine, prisutnost lokalnih vjetrova.
- Padaline: količina, vrsta i učestalost.
- Naoblaka: stupanj naoblake, tipovi oblaka.
- Toplinsko opterećenje: broj dana s toplinskim opterećenjem u jednoj godini, večernja zahladnja.
- Temperatura zraka, vlažnost zraka i magla: godišnji ritam učestalost.
- Insolacija: minimalno godišnje trajanje u lječilištu 1500 sati, kod krajolikom uvjetovanih ograničenja horizonta 1350 sati.
- Temperatura zraka, toplinsko opterećenje: ekvivalentnu temperaturu od 49°C ne smije se u klimatskom lječilištu premašiti tijekom više od 25 dana godišnje. Ekvivalentna temperatura je temperatura zraka plus računski dodatak za sadržaj vlage u zraku radi označavanja toplinskog opterećenja.

Sadržaj ocjenjivanja klime

Ocenjivanje klime uključuje:

- razgledavanje mjesta
- opis regionalne klime
- opis lokalnih specifičnosti klime
- bioklimatske podatke.

Zahtjevi koje treba ispunjavati klimatsko mjesto odnose se na:

- kvalitetu zraka (emijski i biološki čimbenici onečišćenja zraka, uključivo mikrobiološke i aeroalergene čimbenike, poput alergena peludi i spora)
- svjetlosno onečišćenje
- buku
- svjetlosno onečišćenje
- čistoću i uređenost okoliša sukladno važećim zakonskim propisima.

Praćenje kvalitete zraka obavlja se na postajama u mreži za praćenje kvalitete zraka i/ili pojedinačnim postajama sukladno odredbama Zakona o zaštiti zraka (»Narodne novine«, br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18).

Gornji pragovi procjene za zaštitu zdravila ljudi, kvalitetu života, zaštitu vegetacije i ekosustava za onečišćujuće tvari u zraku navedeni su u Uredbi o razinama onečišćujućih tvari u zraku (»Narodne novine«, br. 117/12 i 84/17).

Praćenje kvalitete zraka u odnosu na biološke čestice tj. na alergen peludi i spore u zraku provodi se na postajama aerobiološke mreže sukladno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (»Narodne novine«, broj 100/18).

Najviše dopuštene ocjenske razine buke imisije u otvorenom prostoru i najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine buke u zatvorenim boravišnim prostorijama propisane su Pravilnikom o najviše im dopuštene razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (»Narodne novine«, broj 145/04).

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja, mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja i najviše dopuštene vrijednosti rasvjjetljenja propisani su Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (»Narodne novine«, broj 14/19).

Nadzor

Mjerenja klime/bioklime lječilišnog područja treba provoditi stručno osposobljena osoba u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom (u dalnjem tekstu: DHMZ).

U razmacima od najviše 10 godina treba provjeravati jesu li se promijenile prepostavke za analizu i ocjenu klime.

Klimatska lječilišta moraju trajno nadzirati klimatska svojstva preko lokalne glavne postaje za praćenje klime pod nadzorom DHMZ-a.

Praćenje alergena peludi i spora u zraku treba provoditi stručno osposobljena osoba.

PRILOG V.

STANDARDI ZA NAFTALAN

Naftalan je specifična vrsta ljekovite naftenske nafte koja dolazi iz dubine zemlje i koristi se u balneoterapiji u obliku kupki u kadama, obloga i putem pripravaka.

Naftalan se primjenjuje u balneoterapiji nakon rafiniranja i sterilizacije.

1. Analiza izvorišta naftalana

Nakon provedenih geoloških i tehničkih zahvata izvorišta naftalana potrebno je provesti analizu fizikalno kemijskog sastava naftalana.

Organoleptička svojstva: boja, miris, konzistencija te homogenost kod prirodnog i rafiniranog naftalana.

Fizikalno kemijska analiza rafiniranog naftalana: gustoća, viskoznosti, sadržaj ugljika, vodika, dušika i sumpora, strukturni sastav, ukupne i policikličke aromate, sterane i drugi spojevi naftalana.

Higijenska ispravnost zahtjeva redovitu dezinfekciju naftalan ulja zagrijavanjem na 120C° nakon svake provedene procedure. Kupke za bolesnike su pojedinačne te nakon svake obavljenе kupke obvezno je provesti pranje i dezinfekciju istoga.

Bakteriološki pregled uzorka naftalan ulja u kadama provodi se jednom mjesечно.

Bakteriološka analiza uključuje:

Tablica 1. Normativi za naftalan u kadama

Vrsta mikroorganizama	Mjerna jedinica	GV
Ukupne koliformne bakterije	cfu/ml	<1000
Escherichia coli	cfu/ml	0
Pseudomonas aeruginosa	cfu/ml	0
Staphylococcus aureus	cfu/ml	0
Candida albicans	cfu/ml	0

PRILOG VI.

STANDARDI ZA MEDICINSKI WELLNESS

Na prvom pregledu korisniku medicinskog wellnessa doktor medicine procjenjuje zdravstveno stanje i određuje vrstu, kao i trajanje pojedinog wellness programa, a na završnom pregledu evaluira ishode ili rezultate provedenih programa na zdravlje u cijelini.

Medicinski programirani aktivni odmori su organizirane redovite aktivnosti prema utvrđenom planu i programu. Na temelju razrađenih stručnih i znanstveno utemeljenih kriterija, aktivni odmori neophodno uključuju i aktivno ponašanje korisnika, vođeni interdisciplinarno, ovisno o programu, od doktora specijaliziranog za područje sportske medicine (npr. medicine rada i sporta) i kineziologa – specijaliste sportske rekreativne aktivnosti. Aktivni odmori su individualni, usmjereni korisniku kod kojih cilj uvjetuje oblik, učestalost, intenzitet i trajanje medicinski programirane tjelesne aktivnosti.

Na temelju anamneze i dijagnostike potrebno je utvrditi osobe s absolutnim kontraindikacijama kojima se daju odgovarajuće medicinske upute. Osobama kojima se na temelju stanja organizma ili pojedinih organskih sustava utvrde stanja koja predstavljaju relativne kontraindikacije za samo neke od specifičnih aktivnosti, razvrstavaju se u programsko-intenzitetske grupe i o njima se upozorava stručnjaka koji vodi određenu aktivnost s točnom naznakom. Određivanje postupaka aktivnih ponašanja primjerenoj svakoj pojedinoj osobi obavezno uključuje: procjenu stanja, odabir intenziteta tjelesne aktivnosti te odabir što je i u kojem obliku najprikladnije za svaku pojedinu osobu:

1. Procjena stanja i mogućnosti osobe, kao i željenih ciljeva poboljšanja. Budući da pojedine osobe imaju ograničenja za tjelesne aktivnosti (tzv. kontraindikacije), njihova zdravstvena stanja zahtijevaju nadziranu tjelesnu aktivnost.
2. Odabir intenziteta tjelesne aktivnosti za svaku pojedinu osobu.